

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/55/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119204355
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8119204355.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobkyne: D. P., F.. XX.X.XXXX, T. U. XXX, zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66 p r o t i žalovanému: Home Credit, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36234176, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom 1. Mája 173/11, Trenčín, o primerané finančné zadostučinenie takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 100 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a .
- III. Žalobkyňa m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ale len z prisúdenej istiny.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou z 5.3.2019 uplatnila voči žalovanému nárok na primerané finančné zadostučinenie vo výške 660,93 Eur podľa § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z.z. Žalobu odôvodnila tým, že v predchádzajúcom spore 16Csp/8/2017 bola ako spotrebiteľka úspešná o vydanie bezdôvodného obohatenia, pričom odcitovala časť odôvodnenia príslušného rozsudku, v ktorom sa poukázalo na absenciu adresy predávajúceho, termín konečnej splatnosti úveru a údaj o termínoch splátok istiny, úrokov a poplatkov v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere.

2. Žalovaný v písomnom vyjadrení so žalobou nesúhlasil. Podľa § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z.z. musia byť kumulatívne porušené ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitného právneho predpisu, čo však žalobkyňa nepreukázala. Účelom zadostučinenia je reparovať a sankcionovať následky, ktoré boli neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobené a teda predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby aspoň potencionálna hrozba ujmy v dôsledku porušenia práv alebo povinností vznikla, inak nie je čo reparovať. Zároveň musí byť preukázané, že došlo k úspešnému uplatneniu práva na strane spotrebiteľa a za také konanie nie je možné považovať konanie o vydaní bezdôvodného obohatenia z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. Ich neuvedenie bolo výhodou pre spotrebiteľa, pretože mal vrátiť len istinu úveru a preplatok žalovaný žalobkyni vrátil. Navyše rozsudok vo veci 16Csp/8/2017 nedeclaroval porušenie práv alebo povinností, ale len zaviazal žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie. Pokiaľ by žalovaný mal uhradiť žalobkyni finančné zadostučinenie 660,93 Eur, žalovaný by uhradil žalobkyni ako spotrebiteľke oveľa viac ako mu žalobkyňa vrátila. Namiesto zabezpečenia rovnosti účastníkov konania by duplicitné sankcionovanie spôsobilo vznik nerovnováhy v neprospech žalovaného. Súčasne by sa podporila špekulatívnosť spotrebiteľov, keďže pri priznaní primeraného finančného zadostučinenia by sa

z poskytovania úverov stala príjmová činnosť pre spotrebiteľov, ktorým by sa ešte aj platilo za poskytnutie úveru.

3. Žalobkyňa právo na repliku nevyužila.

4. Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením žalovaného, spisom tohto súdu 16Csp/8/2017 a zistil tento skutkový stav:

5. Dňa XX.X.XXXX bola uzavretá formulárová písomná zmluva o hotovostnom úvere medzi žalovaným ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníkom pod č. XXXXXXXXXXXX. Išlo o bezúčelový úver 1.600 Eur s ročnou úrokovou sadzbou 37,25%. Žalobkyňa sa ho zaviazala splatiť 60 mesačnými splátkami po 68,21 Eur. Celková čiastka podľa zmluvy činila 3.625,20 Eur. V zmluve je uvedené RPMN od 44,9 do 47,5% s tým, že presná výška závisí odo dňa poskytnutia úveru. Uvedená je aj priemerná hodnota RPMN 18,874% a lehota splatnosti 60 mesiacov s tým, že termín splatnosti každej splátky je 15.deň kalendárneho mesiaca.

6. Dňa 19.1.2017 žalobkyňa podala voči žalovanému žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 660,93 Eur ako rozdielu medzi poskytnutým úverom 1.600 Eur a jej úhradami 2.260,93 Eur s poukazom na absenciu povinných náležitostí zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. c/, f/, k/ zákona č. 129/2010 Z.z. Konanie sa viedlo pod sp. zn. 16Csp/8/2017. Rozsudkom č.k. 16Csp/8/2017-35 zo dňa 7.9.2017 súd žalobe vyhovel. Stotožnil sa s názorom žalobkyne o absencii adresy predávajúceho, kde si je možné uplatniť reklamáciu, termínu konečnej splatnosti úveru, ktorý musí byť určený dátumovo a nie počtom mesiacov. Napokon súd uviedol, že chýba aj členenie splátky na istinu, úrok a poplatky a to všetko spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona. Tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove 8Co/154/2017-59 zo dňa 29.10.2018. Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie a rozsudok sa stal právoplatným 4.12.2018.

7. Je nepochybné, že žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy zo dňa 30.9.2013 mala status spotrebiteľa a že išlo o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 Občianskeho zákonníka.

8. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

9. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. V prípade úverovej zmluvy uzavretej medzi stranami išlo o formulárovú zmluvu, ktorej obsah žalobkyňa nemohla ovplyvniť. Predmetná úverová zmluva má preto všetky atribúty spotrebiteľskej zmluvy.

12. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

13. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadostučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je porušenie práva alebo povinnosti

podľa osobitných predpisov slúžiacim na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o ochrane spotrebiteľa, o spotrebiteľských úveroch, o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka a podobne) konštatované v predchádzajúcom súdnom rozhodnutí, nie je však podmienkou v zmysle zákona, aby toto porušenie bolo uvedené vo výroku rozsudku, keďže zo znenia zákona to nevyplýva.

14. V danom prípade žalobkyňa ako spotrebiteľka bola úspešná v spore o vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere absentovali jej povinné náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. Žalovaný teda porušil svoju povinnosť ako dodávateľ úveru upravenú v osobitnom predpise slúžiacom na ochranu spotrebiteľa a to v zákone č. 129/2010 Z.z. Nie je pritom nutné, aby súd vo výroku rozsudku konštatoval porušenie konkrétneho práva či povinnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, postačuje ak z takého porušenia bol spotrebiteľ úspešný pri nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Tento záver vyplýva z uznesenia Najvyššieho súdu SR 6Cdo/389/2015 zo dňa 14.9.2016.

15. Základ nároku na primerané finančné zadostučinenie je teda daný. Pokiaľ ide o jeho výšku, zákon nestanovuje žiadne kritéria, len požiadavku primeranosti. Rozhodnutie o výške nároku závisí od úvahy súdu podľa konkrétnych okolností. Súd pritom zohľadňuje to, o aké vážne porušenie práva spotrebiteľa išlo, prihliada na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania žalovaného, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu.

16. Súd sa zároveň stotožňuje s názorom Krajského súdu v Prešove v rozhodnutí 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018, keď uviedol, že pri určení výšky primeraného finančného zadostučinenia sa nemožno striktno držať ujmy, ktorá žalobkyni vznikla. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, resp. na kompenzáciu jej majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.

17. V danom prípade súd zohľadňoval predovšetkým to, o aké vážne porušenie povinnosti žalovaného išlo. Podľa predchádzajúceho rozsudku v zmluve absentovala adresa predávajúceho, na ktorú mohol spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Súd však s týmto názorom nesúhlasí. Je totiž potrebné rozlišovať pojmy veriteľ alebo dodávateľ od predávajúceho. Logickým výkladom § 9 ods. 2 písm. c/ zákona č. 129/2010 Z.z. v spojení s gramatickým výkladom možno vyvodíť, že toto ustanovenie sa vzťahuje len na účelový spotrebiteľský úver poskytnutý na kúpu konkrétneho tovaru. Tomu napokon nasvedčuje aj termín „reklamácia“, čo je termín typický pre zodpovednosť za vady kúpenej veci.

18. Pokiaľ ide o posúdenie náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z., ktorú súdy v predchádzajúcom spor uzavreli tak, že malo byť uvedené rozlíšenie splátky úveru na istinu úrok a poplatky, opäť s týmto posúdením súd nesúhlasí. V súčasnosti už existuje minimálne 9 rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, ktoré sa zaoberajú danou problematikou a v ktorých Najvyšší súd zhodne uviedol, že spomínané rozlíšenie splátky nutné nie je v zmysle eurokomfortného výkladu. Ide o rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.4.2018, 3Cdo/56/2018 zo dňa 17.4.2018, 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.2.2018, 5Cdo/132/2017 zo dňa 29.10.2018, 4Cdo/187/2017 zo dňa 23.4.2018, 4Cdo/65/2018 zo dňa 26.9.2018, 2Cdo/235/2017 zo dňa 21.12.2018, 3Cdo/45/2018 zo dňa 22.11.2018 a 7Cdo/98/2018 zo dňa 30.1.2019. Nepochybne teda jedná sa už o ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu a ňou sú viazané všetky súdy nižšieho stupňa vzhľadom na princíp právnej istoty zakotvený aj v článku 2 ods. 2 CSP. Napriek inému právnemu posúdeniu v spore 16Csp/8/2017 súd má za to, že akceptácia spomínaného právneho posúdenia, ktoré je v rozpore s aktuálnou rozhodovacou praxou vyšších súdnych autorít by bolo v extrémnom rozpore s princípom spravodlivosti, ktorý súd považuje za zásadný v právnom štáte.

19. Za jediný relevantný dôvod pre záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v zmysle záverov predchádzajúceho rozsudku súd preto považoval len absenciu termínu konečnej splatnosti úveru. Zároveň však dodáva, že túto chybu nepovažuje za závažné porušenie zo strany žalovaného, keďže žalobkyňa si mohla daný termín vypočítať podľa lehoty splatnosti uvedenej v zmluve (60 mesiacov). Pri rozhodovaní o výške nároku súd zohľadnil aj skutočnosť, že žalovaný sumu, o ktorú sa mal bezdôvodne obohatiť, teda 660,93 Eur, žalobkyni vrátil. Už táto skutočnosť je výrazným zadostučinením pre žalobkyňu a sankciou pre žalovaného. Súd nevidí dôvod pre priznávanie primeraného finančného zadostučinenia podľa výšky bezdôvodného obohatenia žalovaného. Takéto úvahy súd nepovažuje za

súladne so zásadou dobrých mravov, pretože vedú k neprimeranému obohacovaniu sa spotrebiteľa na úkor veriteľa. Žalobkyňa v dôsledku predchádzajúceho súdneho rozhodnutia získala finančné prostriedky od žalovaného bez akejkoľvek odplaty. Vzhľadom na tieto okolnosti súd preto považoval za primerané finančné zadostučinenie sumu 100 Eur a vo zvyšku žalobu ako neopodstatnenú zamietol.

20. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V danom prípade výška prisúdenej istiny závisela od úvahy súdu a preto súd vychádzal zo záveru, že žalobkyňa bola v spore úspešná a z toho dôvodu jej súd priznal nárok na plnú náhradu trov konania, ktorý sa však bude odvíjať len od výšky prisúdenej istiny.

21. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.